

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1880-1881,

gedaan door het Collegie van Burgemeester en Schepenen,
in uitvoering van art. 70 der gemeentewet.

VERSLAG

OVER HET

Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1880-1881

L I E R

JOSEPH VAN IN EN C^e, DRUKKERS-UITGEVERS,

Rechtestraat, 48.

VERSLAG

OVER HET

Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

STAD LIER

OVER HET BIJSTELJAAR 1880-1881

LIER

JOSEPH VAN DE WEGE, DRUCKERS-UITGEVER

Notenstein 18

Mijnheeren,

Ingevolge de voorschriften van art. 70 der Gemeentewet hebben wij de eer den Raad verslag te doen over het Bestuur en den toestand der zaken van de stad Lier, voor het dienstjaar 1880—1881.

Uitgeleverd

Ingevolge de voorschriften van art. 70 der Gemeentewet
hebben wij de eer den Raad verzagt te doen over het
bestuur en den toestand der zaken van de stad Lier, voor
het dienstjaar 1880—1881.

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

TITEL I

BEVOLKING

De bevolking beliep op 31 December 1880, als volgt :

	MANN. GESL.	VR. GESL.	TOTAAL
	8364	8869	17233
Op 31 December 1879 beliep zij	8266	8769	17035
Vershil in meer voor 1880	98	100	198

BEWEGING VAN DEN BURGERLIJKE STAND.

Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigen van 1879-1880.

JAREN	AANTAL DER GEBOORTEN				AANTAL DER OVERLIJDENS (1)				AANTAL DER DOODGEBOORENEN niet begrepen in de geboorten en overlijdens				AANTAL DER HUWELIJKEN TUSSEN				Aantal der echtscheidingen	Kindaannemingen	Wettigen						
	TOTAAL				TOTAAL				TOTAAL				TOTAAL												
	Wettige		Onwettige		Wettige		Onwettige		Wettige		Onwettige		Jongmans en meisjes		Jongmans en weduwen					Weduwen en meisjes		Weduwen en weduwen			
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke				Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke		
1879	305	320	47	31	703	138	131	51	46	35	31	433	17	8	3	2	30	116	5	11	6	138	"	"	40
1880	303	306	32	27	668	128	115	52	43	21	39	398	12	16	1	1	30	122	2	11	3	138	1	"	40
Meerder	"	"	"	"	"	"	"	1	"	8	"	"	"	8	"	"	"	"	6	"	"	"	"	"	"
Minder	2	44	45	4	35	40	16	"	3	15	"	35	5	"	2	1	"	"	3	"	3	"	1	"	"

(1) In dit getal zijn niet begrepen de personen in andere plaatsen overleden en te Lier gehuisvest, waarvan de doodsakten op de registers van den burgerlijken stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van het burgerlijk wetboek. — Dit getal belooft tot 16.

STAAT VAN OVERLIJDEN VOLGENS OUDERDOM

Van 0 dag tot 1 voltallige dag	.	.	.	.	»
» 1 tot 2 voltallige dagen	.	.	.	.	2
» 2 » 3 »	.	.	.	.	»
» 3 » 4 »	.	.	.	.	2
» 4 » 5 »	.	.	.	.	2
» 5 » 10 »	.	.	.	.	6
» 10 » 15 »	.	.	.	.	4
» 15 » 20 »	.	.	.	.	2
» 20 » 25 »	.	.	.	.	2
» 25 dagen tot 1 voltallige maand	.	.	.	.	»
» 1 maand tot 2 voltallige maanden	.	.	.	.	11
» 2 » 3 »	.	.	.	.	16
» 3 » 6 »	.	.	.	.	21
» 6 » 1 voltallig jaar	.	.	.	.	34
» 1 tot 2 voltallige jaren.	.	.	.	.	23
» 2 » 3 »	.	.	.	.	14
» 3 » 4 »	.	.	.	.	9
» 4 » 5 »	.	.	.	.	11
» 5 » 6 »	.	.	.	.	4
» 6 » 7 »	.	.	.	.	1
» 7 » 8 »	.	.	.	.	»
» 8 » 9 »	.	.	.	.	1
» 9 » 10 »	.	.	.	.	»
» 10 » 11 »	.	.	.	.	1
» 11 » 12 »	.	.	.	.	1
» 12 » 13 »	.	.	.	.	»
» 13 » 14 »	.	.	.	.	1
» 14 » 15 »	.	.	.	.	1
» 15 » 16 »	.	.	.	.	1
» 16 » 17 »	.	.	.	.	1
» 17 » 18 »	.	.	.	.	2
» 18 » 19 »	.	.	.	.	»
» 19 » 20 »	.	.	.	.	2
» 20 » 21 »	.	.	.	.	6
» 21 » 22 »	.	.	.	.	4
» 22 » 23 »	.	.	.	.	3
» 23 » 24 »	.	.	.	.	2

Over te dragen 189

Van dit getal zijn 355 personen overleden na geneeskundige hulp en 34 zonder geneeskundige hulp te hebben genoten; 285 zijn ten hunnen woonhuize overleden en 86 in de gods-, gasthuizen en andere openbare gestichten; 9 personen zijn aan geweldige dood gestorven.

41 Huwelijken zijn op behoeftigheidsbewijzen aangegaan.

Verandering van woning.

A. Personen die zich in de gemeente gevestigd hebben komende :

Uit andere gemeenten van HET KONINKRIJK		UIT DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	TOTAAL
342	339	17	11	359	350	709

B. Personen die de gemeente verlaten hebben om zich te vestigen.

In andere gemeenten van HET KONINKRIJK		IN DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	TOTAAL
392	370	9	7	401	377	778

Inboorlingschap.

Een persoon heeft de hoedanigheid van Belg gevorderd, ingevolge art. 9 van het burgerlijk wetboek.

TITEL II

GEMEENTEBESTUUR

Gemeenteraad.

De Gemeenteraad heeft in het afgelopen jaar twee en twintig zittingen gehouden en de volgende zaken behandeld.

ZITTING VAN 11 JANUARI.

1° Voordeelig advies op den begrotingsstaat der school van middelbaar onderwijs. Dienstjaar 1880. — 2. Beslissing rakende het onderwijs der teekenlessen in de middelbare school. — 3. Goedkeuring eener overzetting van huur van eenen eigendom gelegen onder de gemeente Kessel en toe-hoorende aan het armenbestuur. — 4. Verzending naar het collegie ten einde van onderzoek, der vraag in verkoop van den eigendom den Gasthuisbeemd, toehoorende aan het bestuur van gast- en godshuizen. — 5. Mededeeling van het koninklijk besluit houdende aanneming van het ontslag van den heer Michiels, politie-kommissaris en vaststelling van een jaarlijksch pensioen. — 6. Goedkeuring der aanbesteding voor den onderhoud der stadslantaarnen in 1880. — 7. Benoeming van den heer Jos. Peeters als gemeenteontvanger.

ZITTING VAN 6 FEBRUARI.

1. Eedsaflegging en installatie van den gemeenteontvanger. — 2. Vaststelling van het beloop van den borgtocht op fr. 20000 in hypotheek op vaste goederen. — 3. Reglement rakende de verplichtingen van den gemeenteontvanger. —

4. Rekening der commissie tegen brandgevaar. Dienstjaar 1879. = Goedkeuring. — 5. Verzending naar de sectie van onderwijs eener vraag van crediet voor de oefenschool. — 6. Voordeelig advies op de vraag van het bestuur van gast- en godshuizen in verkoop van een gedeelte van den eigendom genaamd " Gasthuisbeemd. „ — 7. Vaststelling der jaarwedde van den politie-kommissaris op fr. 2400, mitsgaders fr. 100 voor bureelsonkosten. — 8. Stadsklerken = Jaarwedden. = Vaststelling. — 9. Benoeming van eenen zetter der patenten. — 10. Stadsstraten. = Aanneming der kasseiingswerken. = Goedkeuring.

ZITTING VAN 21 FEBRUARI.

1. Mededeeling van verschillende beslissingen; a) Goedkeuring der borgtocht van den gemeenteontvanger; b) Voordeelligen uitslag van het proces der stad tegen den aannemer " Breuer. „ — 2. Overeenkomst met eenen boordeigenaar betrekkelijk eenen gemeenzamen muur. — 3. Discussie en beslissing over de wijzigingen door de bestendige Deputatie toegebracht aan den begrootingsstaat voor 1880. — Goedkeuring der voorwaarden van verhuring der grassingen op de buurtwegen. — 5. Voorstelling van kandidaten voor de plaats van politie-kommissaris.

ZITTING VAN 20 MAART.

1. Overziening der stadskas over het 4^e kwartaal 1879. — 2. De raad volherdt in zijne voorstellen aangaande de vaststelling der klassen in de stads meisjesschool. — 3. Liefdadige gestichten. = Goedkeuring der houtkoopdagen. = Voordeelig advies. — 4. Idem. = Afleg van eenen jaarlijkschen chyns. — 5. Berg van bermhertigheid. = Goedkeuring der rekening over het dienstjaar 1879. — 6. Voorloopige stem-

ming van het reglement op de merktgelden. — 7. Adres van gelukwensching aan de koninklijke familie ter gelegenheid van het huwelijk van Princes Stephanie met den Aartshertog Rudolf van Oostenrijk. — 8. Opmerkingen aangaande de regeltucht op stadsteekenschool. — 9. Grassingen op de buurtwegen. = Herverpachting. — 17. Goedkeuring der verpachting van stadsprivaten.

ZITTING VAN 24 APRIL.

1. Overlijden van den bruggendraaier aan de Leuvensche-poort. — 2. Idem van den havenmeester; het collegie gelast tijdelijk in deze plaatsen te voorzien. — 3. Verhuring der grassingen op de buurtwegen. = Goedgekeurd. — 4. Overziening der stadskas over het 1^e kwartaal 1880. — 5. Goedkeuring van den akt van borgtocht van den gemeenteontvanger. — 6. Steenweg der Mollpoort. = Aankoop van gronden. = Goedkeuring. — 7. Goedkeuring van het programma der gemeente-feesten. — 8. Stemming van het besluit houdende vaststelling der merktgelden. — 9. Kerkfabrieken. = Rekeningen dienstjaar 1879. = Goedkeuring. — 10. Liefdadige Gestichten. = Overziening der kassen over het 1^e kwartaal 1880. — 11. Idem der kohieren van lasten en voorwaarden van verhuring van goederen. — 12. Voordeelige adviezen op beraadslagingen van het bestuur van gast- en godshuizen houdende legaten in voordeel van het jongens weezenhuis. — 13. Vorming van comiteiten voor het overzicht der lijsten van de militaire logementen. — 14. Benoeming van eenen deurwaarder-dwangbeveldrager voor de gemeentebelastingen.

ZITTING VAN 8 MEI.

1. Goedkeuring van het kohier van lasten en voorwaarden der werken voor de inrichting van het nieuw vredegerecht. — 2. Bepaling eener lijnrichting voor het bouwen tegen de

stadswandeling. — 3. Goedkeuring eener beraadslaging van het armbestuur houdende afstand van grond voor den steenweg buiten de Mollpoort. — 4. Voordeelig advies op eene beraadslaging van gemeld bestuur, houdende aanvraag tot aanveerding van een legaat van fr. 5000 en van het bestuur van gast- en godshuizen, nopens een legaat aan het jongensweezenhuis.

ZITTING VAN 5 JUNI.

1. Verzending naar het collegie en de sectie van onderwijs van A) de goedgekeurde tarieven voor het regelen der plaatsgelden; B) de overeenkomst met het Staatsbestuur betreffende de betaling aan de oefenschool voor het dienstjaar 1878; C) dépêche behelzende de toekenning van jaarwedden aan tijdelijk genoemde leden van het onderwijzend personeel; D) ministerieel besluit betreffende het bestaan der scholen van volwassenen; E) ministerieel besluit herstellende de afgeschafte plaatsen van hulponderwijzeressen bij de stads meisjesschool; en F) eene dépêche van den heer gouverneur betreffende de inrichting der bewaarschool en de jaarwedden aan dezelve verbonden. — 2. Voordeelig advies op eene beraadslaging van het bestuur van gast- en godshuizen, betreffende een legaat van fr. 20000, gemaakt door vrouwe weduwe Peeters-Schram in voordeel van het jongensweezenhuis. — 3. Item op beraadslagingen van hetzelfde bestuur betreffende afstanden van grond voor het afwateringskanaal en den steenweg buiten de Mollpoort. — 4. Voordeelig advies op eene beraadslaging van het bureel der kerkmeesters S^{ri} Gummari, in machtiging tot aanveerding eener gifte van fr. 1000, voor het stichten eener jaarlijksche zielmis. — 5. Vergunningen van grond op het gemeentekerkhof aan de familiën Duysters en Hermans-De Haes. — 6. Goedkeuring van herstellingen aan stadsgebouwen. — 7. Rekening van den secretaris-tresorier der mid-

delbare school voor het dienstjaar 1879. = Voordeelig ondersteund. — 8. Goedkeuring der aanbestedingen, a) der werken van het nieuw vrederecht, b) der borstwering van het afwateringskanaal buiten de Antwerpschepoort, en c) voor het leveren der houille-kolen in de stadsgestichten.

ZITTING VAN 3 JULI.

1. Overziening der stadskas voor het 2^e kwartaal 1880. — Gaz-gesticht. = Rekening van den bestuurder, dienstjaar 1879. = Goedgekeurd. — 3. Omzendbrief betrekkelijk de benaming der gemeenten en gehuchten. = Bepaaldelijke benamingen. — 4. Voorstel aan den Staat voor den aankoop der gebouwen van de normaalschool. — 5. Voorstel van deelneming in de nationale feesten te Brussel. = Verzonden naar de sectie van onderzoek. — 6. Goedkeuring van den akt van verkoop van een gedeelte van den eigendom "Gasthuisbeemd". — 7. Voordeelig advies op eene beraadslaging van het bureel van weldadigheid rakende eene gift van fr. 10000, geschonken door vrouwe weduwe Van Geetruyen-Schram, in naam van wijle vrouwe weduwe Peeters-Schram. — 8. Verslagen der sectie van betwiste zaken voor de wijzigingen in den stadsbegrootingsstaat aan de credieten van onderwijs gebracht en over de betaling der jaarwedden aan de onderwijzers en onderwijzeressen der scholen van volwassenen.

ZITTING VAN 2 AUGUSTI.

1. Nederlegging der rekening van den gemeenteontvanger over het dienstjaar 1879. — 2. Verslag van het Collegie over de ontworpen werken in de normaalschool. — 3. Delegatie aan het collegie voor de benoeming van de agenten der tienjarige optelling der bevolking. — 4. Verificatie der kassen

van de beide liefdadige gestichten over het 2^e kwartaal 1880.

— 4. Verslag der sectie over de bijdrage der stad in de feesten van Brussel.

ZITTING VAN 10 AUGUSTI.

1. Plan van ontwerp van den steenweg langs Hagenbroek onderworpen aan een onderzoek "de comodo et incommodo",

— 2. Vaderlandsch feest van 16 Augusti. = Deelneming der stad. — 3. Uitvoering van gezondheidswerken op de Kolveniersvest. — 4. Aankoop van drie eeuwigdurende stadsrenten. — 5. Vaststelling der jaarwedde van de onderwijzeres der school Hagenbroek.

ZITTING VAN 28 AUGUSTI.

1. Steenweg langs Hagenbroek. = Verzending naar eene bijzondere commissie voor onderzoek. — 2. Goedkeuring der akten van aankoop van gronden benodigd voor den steenweg buiten de Mollpoort. — 3. Het collegie gemachtigd tot de openbare verhuring der grassingen op de gemeente buurtwegen over te gaan. — 4. Beslissing de nationale feesten in 1881 te vieren uit hoofde der festiviteiten welke dit jaar te Brussel en te Antwerpen gegeven worden. — 5. Goedkeuring der aanbesteding voor het maken van eenen onderaardschen waterloop op de Kolveniersvest. — 6. Liefdadige gestichten. = Voordeelig advies op de akten van openbare verhuringen van goederen. — 7. Delegatie aan het collegie voor het benoemen der stads gewapende dienaars of agenten van politie.

ZITTING VAN 4 SEPTEMBER.

1. Steenweg langs Hagenbroeck. = Voorgestelde richting aangenomen. — 2. Goedkeuring der lijsten van inschrijving in de stads kostelooze scholen.

ZITTING VAN 18 SEPTEMBER.

1. Beslissing het jaarlijksch verslag over den toestand der stadszaken voortaan in het Vlaamsch alleen uit te geven. —
2. Voorstellen van het staatsbestuur om de werklieden van goed gedrag, kosteloos de nationale tentoonstelling te laten bijwonen. —
3. Gemeente rekening over het dienstjaar 1879. = Goedkeuring. —
4. Stemming van een crediet voor de uitbreiding der gaz-canalisatie in de normaalschool. —
5. Ongunstig advies op het voorstel de bewaarschool bij de stads meisjesschool te voegen. —
6. Vraag van twee onderwijzeressen om in het stads lager onderwijs geplaatst te worden.

ZITTING VAN 4 OCTOBER.

1. Ontslag der meesteres van de borduurschool bij de stads meisjesschool. —
2. Nederlegging van het verslag over het bestuur en den toestand der zaken van de stad, dienstjaar 1879—1880. —
3. Ontwerp van den stads begrootingsstaat, dienstjaar 1881. —
4. Overziening der stadskas over het 3^e kwartaal 1880. —
5. Vraag van het schoolcomiteit in bekoming eener toelage van fr. 300, om de kinderen der openbare scholen toe te laten de nationale tentoonstelling te bezichtigen. = Van de hand gewezen. —
6. Voordeelig advies op eene beraadslaging van het bureel der kerkmeesters Sancti Gummari, rakende eene gift van wijle vrouwe weduwe Hermans-De Haes. —
7. Gemeente kerkhof. = Vergunning van grond aan de familie Schoeters.

ZITTING VAN 11 OCTOBER.

Beslissing over de wijzigingen door de Deputatie aan den stads begrootingsstaat gebracht.

ZITTING VAN 30 OCTOBER.

1. Mededeeling van een besluit van den heer Minister van openbaar onderwijs betrekkelijk de toevoeging der bewaarschool aan de stads meisjesschool; bedankingen worden gestemd aan de aftredende commissie der school. — 2. Mededeeling der benoeming van twee gediplomeerde onderwijzeressen in de stads meisjesschool. — 3. Stads begrootingsstaat, dienstjaar 1880. = Bepaalde goedkeuring. — 4. Liefdadige gestichten. = Overzicht der kassen voor het 3^e kwartaal 1880. — 5. De verpachting der grassingen op de buurtwegen wordt slechts voor een jaar goedgekeurd. — 6. Benoeming van leden voor de gedeeltelijke vernieuwing der liefdadige gestichten en van kandidaten voor het besturend bureel der middelbare school. — 7. Stads teekenschool. = Regeltucht en benoeming van eenen professor der boetseerkunst.

ZITTING VAN 13 NOVEMBER.

1. Goedkeuring der overeenkomst met den staat aangaande de werken in de normaalschool. — 2. Kerkfabrieken. = Begrootingsstaten, dienstjaar 1881. Met voordeelig advies ondersteund. — 3. Idem voor den berg van bermhertigheid. — 4. Ondersteuning der beraadslagingen van het besluit van gast- en godshuizen en van het bureel der kerkmeesters Sancti Gummari, aangaande eene gift van vrouwe Schevenels, weduwe Mestdagh, echtgenote Gregoir. — 5. Vaststelling van den prijs voor den afstand van het gebouw moettende dienen tot gymnasezaal in de normaalschool.

ZITTING VAN 15 NOVEMBER.

Beslissing over het bijwonen van het "Te Deum." —
2. Goedkeuring der aanbesteding voor het numerotteren der huizen.

ZITTING VAN 27 NOVEMBER.

1. Liefdadigheidsbesturen. = Rekeningen, dienstjaar 1879. Goedkeuring. — 2. Idem der begrootingsstaten van gezegde besturen, voor het dienstjaar 1881. — 3. Teekenschool. = Rekening over 't dienstjaar 1879. = Goedgekeurd. — 4. Stads begrootingsstaat over het dienstjaar 1881. = Discussie.

ZITTING VAN 2 DECEMBER.

1. Stads begrootingsstaat. = Dienstjaar 1881. = Voortzetting der discussie en eindelijke stemming. — 2. Liefdadige gestichten. = Graskoopdagen. = Goedkeuring.

ZITTING VAN 18 DECEMBER.

Overlijden van den heer Wegge, raadslid. = Genomene schikkingen.

ZITTING VAN 21 DECEMBER.

1. Verzending naar de sectie van betwiste zaken van een reglement op de honden. — 2. Verplaatsing der volksbibliotheek. = Goedkeuring. — 3. Stemming van een crediet over het betalen van successierechten in voordeel der school Heyns. — 4. Verkoop van een perceel stadsgrond buiten de Mollpoort. = Goedgekeurd. — 5. Benoeming eener leermeesteres voor de bewaarschool en de stads meisjesschool.

Collegie van Burgemeester en Schepenen.

Gedurende het afgelopen dienstjaar heeft het Collegie geene verandering ondergaan.

Kiezerslijsten. — Lijst der jury. — Kiezingen.

De jaarlijksche herziening der kiezerslijsten geeft voor het jaar 1881—1882 den volgende uitslag :

Kiezers voor de wetgevende kamers	452
Idem voor den provincialen raad.	926
Idem voor den gemeenteraad	1359

In dit laatste getal zijn 41 kiezers begrepen die door hunne moeders zijn afgevaardigd, waarvan 28 voor de provincie en 13 voor de gemeente.

38 Kiezers eigenen zich het derde gedeelte der grondlasten toe, van de eigendommen welke zij in huur hebben.

De volgende tabel duidt het beroep der kiezers aan van de wetgevende kamers :

Landbouwers en pachters	26
Nijveraars, bestuurders van fabrieken of werkhuizen	30
Beenhouwers	12
Brood- en pastijbakkers	25
Brouwers.	4
Maalders	4
Aannemers, metsers, schilders en timmerlieden	22
Goud- en zilversmeden, juweliers en horlogiemakers	3
Boekdruckers en boekhandelaars	2
Andere nijveraars	21
Herbergiers en hotelhouders	7
Winkeliers (verkoop in 't klein)	47
Herbergiers en drankslijters	25
Kooplieden, reeders en zaakwaarnemers	48
Bankiers, wisselaars en makelaars.	4
Beambten en bedienden van den staat.	16
Ambtenaars en bedienden der provincie en der gemeente.	8
Rechters en raadsleden	"
Advokaten en pleitbezorgers	2
Notarissen	3
Geestelijken	14
Schoolbestiuders, professors en onderwijzers	7
Doctors in medecijnen en heelkunde	5
Andere personen tot den gezondheidsdienst behoorende	5
Letterkundigen en dagbladschrijvers	"
Kunstenaars, schilders, beeldhouwers en bouwmeesters	3
Officieren van het leger.	12
Grondeigenaars, renteniers, burgerlijke- en militaire gepensionneerden	57
Andere beroepen	40
Totaal	452

59 Inwoners zijn op den lijst van de gezworenen ingeschreven.

BEWEGING DER BESTUURLIJKE ZAKEN.

Ziehier de tabel der beweging van bestuurlijke zaken :

BUREELEN	ONTVANGENE BRIEVEN	VERZONDENE BRIEVEN
1 ^o Bureel	1701	1366
2 ^o Bureel	120	252

Stedelijk archief.

De klasseering en ontleding der stedelijke archieven wordt steeds voortgezet.

In het afgelopen jaar heeft men zich bijzonder bezig gehouden met het doen inbinden en inventorieeren der openbare akten.

Gemeente goederen. — Aankopen, enz.

Geene aankopen noch verkoopen hebben gedurende verleden jaar plaats gehad; alleenlijk is een gedeelte van een gebouw voortkomende van het oud-gasthuis aan den Staat afgestaan voor het bouwen eener gymnastieke zaal voor de normaalschool.

TITEL III

GELDWEZEN DER GEMEENTE

Ontleding der stadsrekening van 1880.

GEWONE EN BUITENGEWONE UITGAVEN.

A. *Gewone.*

1 ^o	Gemeentebestuur	fr.	24372,70
2 ^o	Openbare veiligheid	"	26400,64
3 ^o	Gemeentewerken	"	19653,07
4 ^o	Koophandel en scheepvaart	"	2239,20
5 ^o	Kazerneering, militaire inkwartieringen en vervoer.	"	970,32
6 ^o	Openbare weldadigheid	"	15600,70
7 ^o	Eeredienst	"	" "
8 ^o	Openbaar onderwijs	"	41450,22
9 ^o	Schoone kunsten	"	10755,74
10 ^o	Gem.-schuld. — Intresten en aflossingen	"	38770,97
11 ^o	Regelingen	"	5677,26
12 ^o	Herhalingen	"	7545,60

B. *Buitengewone.*

13 ^o	Buitengewone uitgaven	fr.	2925,63
14 ^o	Verschillende uitgaven	"	2741,32
15 ^o	Nieuwe werken. -	"	" "

TOTAAL DER UITGAVEN	fr.	199103,37
---------------------	-----	-----------

GEWONE EN BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

A. *Gewone.*

§ 1. Opbrengst der eigendommen.	Vaste goederen	fr.	4824,57
	Houtkap en plantagiën	»	658,19
	Grondcijsen en renten op particulieren.	»	78,01
	Onderhoud der buurtwegen (1)	»	5178,97
§ 2. Toegestane ontvangsten voor verschillende diensten.	Weeg- en meetrechten	»	142,94
	Plaats- en kaairechten	»	8007,76
	Opbrengst der privaten	»	723,08
	Havenrechten	»	452,15
	Opbrengst van straatmest	»	608,25
§ 3. Belastingen.	Opcentimen op 's rijks belastingen.	Gewone 7 Buitengewone »	} » 43271,72
	Idem voor afleg van leeningen, afgeschafte rechten en uitvoering van gemeentewerken.	Grondbel. 41 Personeel 56 Patenten 8	
	Belasting op de honden (memorie)	»	
	Aandeel in het gemeente-fonds. (Wet van 18 Juni 1860.)	»	
	Er bestaat geen slachthuis.	»	82882,54
	Het aandeel dier verhuring is begrepen onder § 2.		
§ 4. Octroi.	Geene.		
§ 5. Slachthuis.	Geene.		
§ 6. Verhuring van plaatsen op de markten.	Geene.		
§ 7. Personele belastingen.	Geene.		
§ 8. Opbrengst der boeten.	Geene.		
§ 9. Verschillende belastingen.	Opbrengst der akten van den burgerlijken stand	»	178,25
	Kazerneering der gendarmen	»	496,21
	Weder gave van betaalde reiskosten aan behoeftige reizigers.	»	»
	Idem van vervoerkosten van burgerlijke en militaire gevangenen	»	»
	Verkoop van buiten dienst gestelde voorwerpen	»	312,65
	Interesten van schuldvorderingen ten laste van den staat en van het gemeente-krediet	»	1391,00
	Batig slot der rekening van het gaz-gesticht	»	15000,00
	Toelage van den staat voor het lager onderwijs	»	15585,00
§ 10. Verschillende ontvangsten.	Opbrengst der verhuringen van grassingen	»	430,00
	Opbrengst van de verhuring van jachtgronden op de eigendommen onder Nylen	»	20,00
	Idem van het aandeel der betalende leerlingen van de scholen extra-muros.	»	163,00
	Toelage van den staat voor de scholen van volwassenen	»	1818,00
	Fondatie Heyns	»	588,62
	Subsidie van staat en provincie voor den onderhoud der school van teeken- en bouwkunde	»	4000,00
	Idem dito voor den onderhoud der bewaarschool	»	1620,00
	Inkomsten der bewaarschool	»	458,58
	Weder gave van de sommen in de kas van het gemeen fonds gestort	»	5000,70
	Over te dragen.	fr.	188808,59

{1} Zie afzonderlijke rekening onder litt. D.

B. *Buitengewone.*

	Overgebracht	fr.	188808,39
1. Overschot van het vorig dienstjaar	»	»	29740,73
2. Achterstallige taksen van de stoepen der Sint Gummarusstraat (art. 45 — 1878)	»	»	1098,30
3. Gebonificeerde interesten van gelden tijdelijk op de spaarkas geplaatst	»	»	185,24
4. Afstand van 3 m. 71 vierkante meters stadserve aan de Schoolstraat	»	»	59,97
5. Subsidie van het Bureau van Weldadigheid voor het lager onderwijs	»	»	4300,00
6. Indemniteit door het Staatsbestuur te betalen aan den bruggendraaier der Leuven- sche poort	»	»	180,00
7. Belasting op de honden (1878)	»	»	575,47
8. Saldo toelaag der Provincie voor de scholen van volwassenen 1877 (ontvangen 17 Maart 1879)	»	»	218,00
9. Overneming der gemeenschap van eenen stadsmuur	»	»	298,79
10. Wedergaaf van grondbelasting over 1878	»	»	28,46
11. Verkoop van hoogstammige boomen	»	»	4590,30
12. Subsidie voor uitvoering van gezondheidswerken	»	»	00,00
12bis. Bijvoegelijke toelage van het Staatsbestuur voor de onkosten der oefenschool voor 1878	»	»	1800,00
	Geheel der ontvangsten	fr.	223532,25
	Geheel der uitgaven	fr.	199103,57
	Overschot	fr.	26428,88

C. *Buurtwegen. — Onderhoud.*

(Art. 14 der wet van 14 April 1841.)

BIJZONDER FONDS. — REKENING VOOR HET DIENSTJAAR 1880.

Ontvangsten	fr.	5350,89
Uitgaven	fr.	4960,15
	Overschot.	fr. 570,46

REKENPLICHTIGHEID.

Begrotingsstaat.

De stads begrotingsstaat voor het dienstjaar 1881 is door den gemeenteraad gestemd, in zitting van 2 December 1880, en door de bestendige deputatie van den provincialen raad eindelijk vastgesteld den 18 Maart 1881 :

In ontvangsten zoo in gewone als buitengewone ter somme van. fr. 242983,79.
In uitgaven van allen aard ter somme van » 242637,58.

En het batig slot op. fr. 346,21.

Nochtans de credieten betreffende het lager onderwijs, *zijn enkelijk voorloopig* geregeld. De bepaaldelijke beslissing des aangaande is ons tot dusverre niet toegekomen.

TITEL IV

LIEFDADIGE GESTICHTEN

Bureel van Weldadigheid.

De heer Busschots, Gommar, wiens diensttijd op 31 December laatst eindigde, is opnieuw in deze bediening voor een vijfjarig tijdvak bevestigd.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

De openbare verhuring van eenige goederen waarvan de pachten eindigden heeft eene vermindering van fr. 13,80 op het beloop der vorige verhuringen voor gevolg gehad.

GIFTEN EN LEGATEN.

Het armenbestuur heeft van mevrouw Van Geetruyen-Schram, namens het sterfhuis van mevrouw Peeters-Schram, eene nominale gift ontvangen van fr. 3000.

Verders is het nog gemachtigd geworden verschillende sommen te ontvangen ten gezamenlijk bedrag van fr. 262, voor vergunningen van grond op het gemeente kerkhof toegestaan aan de familiën Van der Linden-Faes, Schoeters-Taymans en Geuens-Joris.

AANKOOPEN. — VERKOOPINGEN. — VERWISSELINGEN.

Er zijn geene koopen noch verkoopen aan te stippen.

AFLEG EN WEDERAANLEG VAN KAPITALEN.

Gedurende het afgeloopen jaar is een graanchijns mits de somme van fr. 3501,75 afgelegd en tot aankoop van Belgische fondsen gebruikt.

REKENDIENST.

De begrootingsstaat voor het dienstjaar 1881 is op 27 November 1880 door den gemeenteraad goedgekeurd en in ontvangsten als in uitgaven, vastgesteld op de som van fr. 110843,30.

De rekening van den ontvanger voor het dienstjaar 1880, is op dit oogenblik aan de goedkeuring van den gemeenteraad onderworpen.

Zij bestatigt in ontvangsten	fr.	135151,46
In uitgaven	"	104529,59
Batig slot.	fr.	30521,87

STATISTIEK DER BEHOEFDIGHEID GEDURENDE HET JAAR 1880.

578 Huisgezinnen tellende 1529 leden hebben in het jaar 1880 onderstand in geld, brood, kleedingsstukken en bedden-goed genoten. 1517 Personen zijn met kosteloze geneesmiddelen bedeed.

De volgende personen zijn op eene bestendige wijze ondersteund.

1 ^o Ouderlingen en gebrekkelijke.	41
2 ^o Zinneloozen	25
3 ^o Verlaten kinderen en weezen.	47
4 ^o Vondelingen	"
Samen	113

De onderhoudskosten dezer personen bedroegen :

A.	Onderhoud der ouderlingen	fr.	5487,54
B.	“ zinneloozen	”	12444,51
C.	“ verlaten kinderen en weezen	”	4931,56
D.	“ vondelingen	”	”
Samen fr.			22863,61

UITDEELINGEN EN ONDERSTAND GEDURENDE HET JAAR 1880.

1 ^o	In geld	fr.	43479,60
2 ^o	“ brood.	”	”
3 ^o	“ kleedingsstukken	”	7764,87
4 ^o	“ geneesmiddelen	”	2306,78
5 ^o	“ loon der geneesheeren	”	2098,00
6 ^o	“ begrafenis-kosten	”	176,80
Totaal. fr.			55826,05

De onderstand in 1880 aan vreemde behoeftigen verleend, beloopt tot de som van fr. 3092,94.

Er bleef uit dien hoofde op 1 Juli laatstleden aan het bestuur nog schuldig, zoowel op het loopende dienstjaar als op de vorigen, de som van fr. 4085,26.

Het bestuur heeft aan andere gemeenten uitbetaald voor verschoten onderstand aan behoeftigen onzer stad, eene som van fr. 2649,44.

Gast- en Godshuizen.

BESTUUR.

De heer Franciscus Elias Loots, afredend lid is door den gemeenteraad opnieuw in zijne bediening bevestigd en op 8 Januari laatst ingestalleerd.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

Tijdens de verhuring van goederen die in den loop van den jare 1872 heeft plaats gehad, werden de goederen aan hooge prijzen verhuurd; de crisis die sedert eenigen tijd op den landbouw drukt deed voor het loopende jaar eene vermindering voorzien welke inderdaad is bestatigd en tot de somme van fr. 1437,24 beloopt.

GIFTEN EN LEGATEN.

Jufvrouw Joanna Maria Menten in leven bijzondere te Lier, had onder voorwaarden van vruchtgebruik aan St Beatrix-Godshuis gelegateerd eenen hoveniershof met huizing, alsmede een stuk land, het alles gestaan en gelegen op het Voorgeburcht Lisp onder Lier, gekend op het kadaster wijk A, n° 607, 608, 615, 616A en 616B, op last jaarlijks in de Kluize- of Predikheeren kerk te doen celebreeren achttien gelezene missen.

Vrouwe Henrica Barbara Augustina Schevenels, echtgenoot Gregoire, vruchtgebruikster, op 12 April 1880, overleden zijnde is het bestuur in genot dier eigendommen getreden.

Bij haar testament van 19 Januari 1879 heeft vrouwe Gregoire-Schevenels aan gezegd St Beatrix-Godshuis gemaakt, een perceel land gelegen nevens bovengenoemden eigendom, groot 84 aren 55 centiareen, wijk A, n° 617 van het kadaster, op last van twintig gelezene missen jaarlijks.

Niettegenstaande de gunstige adviezen door de bevoegde overheden gegeven heeft het Staatsbestuur zijne goedkeuring tot aanneming van dit legaat geweigerd uit hoofde der be-
giftigen welke de gast- en godshuizen genieten.

Wij betreuren die beslissing; inderdaad indien het bestuur van gast- en godshuizen voldoende begiftigen zou genieten

is zulks het geval niet met de bijzondere stichting van Sint Beatrix-Godshuis, welkers inkomsten niet voldoende zijn. Des te meer dit perceel land heeft ten allen tijde deel gemaakt der exploitatie van dit landgoed en maakt om zoo te zeggen met hetzelfde een geheel uit.

Het bestuur is verder gemachtigd geworden tot het ontvangen eener gift onder levenden van fr. 5000, door den heer Lens, roomsch katholiek priester, aan het meisjes weezenhuis gemaakt op last van stichting van een bed; en van eene som van fr. 262, voortkomende van verschillende vergunningen van grond op het gemeentekerkhof.

AANKOOPEN. — VERKOOPINGEN. — VERWISSELINGEN.

Sedert het laatste verslag hebben er geene aankopen noch verkoopen plaats gehad.

AFLEG EN WEDERAANLEG VAN KAPITALEN.

Eene som van fr. 201,06 voortkomende van twee uitgelotte obligatiën der uitgestelde schuld van de stad Antwerpen, is de eenigste afleg welke het bestuur in den loop van dit jaar heeft ontvangen.

REKENDIENST.

De begrooting 1881, door den gemeenteraad goedgekeurd, beloopt in ontvangsten en uitgaven tot de som van fr. 121931,09. De rekening van 1880 levert de volgende uitslagen op :

Ontvangsten	fr.	157725,75
Uitgaven	"	132837,62
Overschot.	fr.	24888,13

STATISTIEK VAN DE GODSHUIZEN DER OUDERLINGEN, WEEZEN, ENZ.

Op 1 Juli laatstleden was de bevolking onzer godshuizen samengesteld als volgt :

			MANNEN.	VROUWEN.
Godshuizen.	{	S ^t Jacobs	28	1
		S ^t Antonius	"	19
		S ^t Anna en Joachim	7	15
		S ^t Barbara en Beatrix	"	27
		Meisjesweezenhuis	"	54
		Jongens "	13	1
		Ziekenhuis Beggijnhof	"	1
		Samen	48	118
		Geheel	166	

Gedurende het jaar 1880 zijn er in het burgerlijk godshuis 532 zieken verpleegd en 75 overleden.

Berg van Bermhertigheid.

REKENPLICHTIGHEID.

M. Naets-Lambrechts, wiens diensttijd op 31 December 1880 eindigde, is opnieuw in zijne bediening bevestigd.

In plaatsvervangung van den heer Van Cauwenbergh-Van Peborgh, ontslaggever, is benoemd M. Hellemans-Hellemans, nijveraar.

Verders werd geene verandering in het personeel der ambten bestatigd.

Bijzjinde staten duiden de beweging aan der magazijnen alsmede der bewerkingen van 1879-1880.

REKENING DER PANDEN. — BEWEGING VAN HET MAGAZIJN.

GETAL INGEBRACHTE PANDEN EN BEDRAG DER GELEENDE KAPITALEN	In magazijn op den 1 Januari 1880	Pandén ingezet gedurende het jaar	TOTAAL	PANDEN UITGEGAAN gedurende het jaar			In magazijn op 31 Dec. 1880	
				bij lossing	bij verkoop	TOTAAL		
Panden	In nieuwe koopwaren .	63	150	213	163	39	202	11
	Andere .	5660	18211	23871	18045	520	18565	5306
	Totaal.	5723	18361	24084	18208	559	18767	5317
Geleende kapitalen	Op nieuwe koopwaren .	1876	4656	6532	5524	531	6055	477
	Andere .	39381	93121	132502	88707	1860	90567	41935
	Totaal.	41257	97777	139034	94231	2391	96622	42412

BEWERKINGEN.

19321	18361	"	960	106058	97777	"	8281	18208	94231	559	1985	2391	406	fr. 4,03									
AANTAL PANDEN ingezet gedurende HET JAAR		Meer ingezet in 1880		Minder ingezet in 1880		BEDRAG der geleende KAPITALEN OP DE PANDEN gedurende het jaar		Meer geleend in 1880		Minder geleend in 1880		Aantal panden gelost in 1880		Bedrag der lossingen		Aantal panden verkocht in 1880		BEDRAG der VERKOOPINGEN in		Meer verkocht in 1880		Middelbare waarde van iederen verkochten pand in 1880	
1879	1880			1879	1880							1879	1880							1879	1880		

*Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden;
genootschappen van onderlingen bijstand.*

Uitslag der rekeningen van de erkende maatschappijen van onderlingen bijstand voor het dienstjaar 1880.

1° Vereeniging der schoenmakers, huidenvetters, enz., erkend bij Koninklijk besluit van 31 December 1853 en 28 April 1871.

Ontvangsten in 1880	fr.	415,20
Boni der vorige dienstjaren	"	1093,67
Totaal der ontvangsten	fr.	1508,87
Uitgaven van allen aard	fr.	296,00
Boni op 1 Januari 1881	fr.	1212,87

2° Vereeniging der kleermakers, erkend bij Koninklijk besluit van 9 April 1857.

Ontvangsten in 1880	fr.	387,43
Boni der vorige dienstjaren	"	808,09
Totaal der ontvangsten	fr.	1195,52
Uitgaven van allen aard	fr.	344,45
Boni op 1 Januari 1881	fr.	851,07

3° *Koninklijke Maatschappij der Belgische Redders*, provinciaal comiteit van Antwerpen, afdeeling van het kanton Lier, tusschen de gedecoreerden voor daden van moed en zelfop-offering, erkend bij Koninklijk besluit van 4 November 1872.

Ontvangsten in 1880	fr.	295,95
Boni der vorige dienstjaren	"	1073,74
Totaal der ontvangsten	fr.	1369,69
Uitgaven van allen aard	fr.	231,65
Boni op 1 Januari 1881	fr.	1138,04

*Bijzondere liefdadige instellingen, tentoonstellingen
van kunstvoorwerpen, enz.,
om de behoefte ter hulp te komen.*

Eene tentoonstelling van kunstvoorwerpen is op dit oogenblik in eene der zalen van het raadhuis geopend.

Zij wordt opgericht door de Dames van Bernhertigheid ten voordeele der noodlijdende weduwen en weezen, hiertoe gemachtigd bij besluit der bestendige Deputatie van den provincialen raad, dd. 2 April 1881.

Geneeskundige dienst.

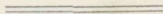
De geneeskundige dienst der stad heeft sedert het laatste verslag de volgende wijzigingen ondergaan :

De bataillon's doctor Philippart heeft de stad verlaten en is vervangen door den heer doctor Schwartz, bataillon's doctor bij het 8^e linie regiment.

De heeren Duckers en Van In Achille, hebben zich als apothekers in onze stad gevestigd.

Bij Koninklijk besluit dd. 15 September laatst is de plaatselijke commissie van geneeskundig toezicht in hare bediening bevestigd en samengesteld als volgt :

MM. Bosmans, doctor, voorzitter,	
Peeters, doctor, secretaris,	
Van Stevens, apotheker,	} leden.
Van der Plancken, apotheker,	
Bouckaert, doctor,	

TITEL V

KATHOLIEKE EEREDIENST

Geestelijkheid.

Er zijn geene andere veranderingen in de geestelijkheid aan te stippen, dan de benoeming van den heere Wuyts als pastor der kerk van Sinte Margaretha in vervanging van den heere Heylen, welke na gedurende negen-en-dertig jaren zijne parochie met den grootsten iever bestuurd te hebben, uit hoofde van ouderdom, zijn ontslag heeft gegeven.

KERKEN EN PASTORIJEN.

De ontworpen groote herstellingen der kerk van den H. Gumarus waarover in onze vorige verslagen meermaals gehandeld werd, hebben nog geen begin van uitvoering bekomen. Integendeel verrijkt jaarlijks het inwendig dier kerk met eenige nieuwe kunstwerken. Dit jaar is een der kapellen achter het hooge altaar met eene wel uitgevoerde muurschildering versierd. Eene prachtige geschilderde glasraam, geschenk van den heer Cools-Van den Brande, tesorier der kerk, is geplaatst in het middenvenster dier kapel. De uitvoering van dit werk is men verschuldigd aan den gunstig gekenden kunstenaar, den heer Verhagen van Gent.

Kerkfabrieken.

FABRIEKRADEN EN BUREELEN DER KERKMEESTERS.

a) St GUMMARUSKERK.

In het afgelopen jaar heeft het kerkfabriek, door het afsterven van zijnen voorzitter den heere Hellemans, een zeer gevoelig verlies ondergaan. Wij achten het ons ten plicht hier eene hulde te bewijzen voor den iever en de dienstwilligheid met welke de heer Hellemans gedurende dertig jaren als lid van den kerkeraad en als deszelfs voorzitter sedert 1866, zijne bediening heeft waargenomen.

In zijne gewone jaarlijksche zitting is de raad overgegaan tot het kiezen van een lid in vervanging van den heere Hellemans, van een voorzitter, eenen geheimschrijver en een lid van het bureel.

De heer Felix De Wyngaert, grondeigenaar, werd als lid van het kerkfabriek gekozen en werden benoemd tot voorzitter M. Schoeters en tot geheimschrijver M. Mast.

M. Notelteirs werd als voorzitter, M. Cools als schatbewaarder en M. Mast als geheimschrijver van het bureel hernoemd.

b) KERK VAN DE H. MARGARETHA.

Werden herkozen tot voorzitter van den raad den heere Frans Caluwaers en tot secretaris den heere De Backer.

M. Van den Brande, aftredend lid van het bureel der kerkmeesters werd herkozen en het bureel samengesteld als volgt :

Voorzitter M. Van den Brande, schatbewaarder M. Stevens, secretaris M. De Backer.

c) KERK VAN St JOZEF.

De jaarlijksche hernieuwing gaf den volgende uitslag :

Voorzitter van den raad : M. Jos. Van der Auwera, secretaris M. Ch. Claes.

Bureel der kerkmeesters : voorzitter M. De Peuter, schatbewaarder M. Van de Weygaert, secretaris M. Claes.

M. Busschots werd als lid herkozen.

REKENWEZEN.

A. BEGROOTINGSSTATEN VAN 1881.

I. Kerk van den Heiligen Gummarus.

Ontvangsten van allen aard.	fr.	47825,66
Uitgaven	"	47818,96
	Batigslot fr.	6,70

II. Hulpkerk van de Heilige Margaretha.

Ontvangsten van allen aard	fr.	4754,15
Uitgaven	"	4752,78
	Batigslot fr.	1,37

III. Hulpkerk van St Jozef te Lissp.

Ontvangsten van allen aard	fr.	13575, "
Uitgaven	"	13389,01
	Batigslot fr.	185,99

B. REKENINGEN.

De rekeningen der kerkfabrieken voor het dienstjaar 1880 zijn gesloten en leveren de volgende uitslagen op :

A. *Kerk van den H. Gummarus.*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr.	37637,23
Uitgaven	.	.	.	.	.	"	38000,61
						Malislot	fr. 363,38

B. *Hulpkerk van de H. Margaretha op het Begijnhof.*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr.	4946,01
Uitgaven	.	.	.	.	.	"	4694,00
						Batigslot	fr. 252,01

C. *Hulpkerk van St Jozef te Lisp.*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr.	3361,89
Uitgaven	.	.	.	.	.	"	4959,94
						Malislot	fr. 1598,05

GIFTEN EN LEGATEN.

Bij testament van 19 Januari 1879, is door vrouwe Gregoire-Schevenels eene gift gemaakt ten behoeve der oude vrouwen van St^e Beatrix godshuis, van een parceel grond gelegen op het voorgeburcht Lisp, op voorwaarde dat het bestuur van dit gesticht ter harer nagedachtenis en dier harer naaste bloedverwanten, jaarlijks zal doen celebreeren 20 gelezene missen.

De aanveerding van dit legaat is, voor wat de stichting der missen betreft, door de hoogere overheid toegestaan.

Bij akte van gift onder levenden dd. 7 Februari 1881, heeft het kerkfabriek van de jufvrouwen gezusters De Vos ontvangen, eene Belgische obligatie van fr. 1000 onder voorbehoud der intresten tot het overlijden der eerste van haar, op last van later uit de inkomsten dier som jaarlijks zooveel missen te lezen als het mogelijk is volgens het diocesaan tarief.

Bij testament van 10 Juni 1876 is het kerkfabriek Stⁱ Gummari door wijle jufvrouw Van den Bogaert eene som gemaakt van duizend francs op last van kerkelijke diensten.

Beide deze laatste giften zijn door de bestendige deputatie van den provincialen raad goedgekeurd.

Al de kerken der stad bevinden zich in eenen goeden staat van onderhoud.

Een ontwerp van vergrooting en herbouwing der kerk van het klooster der Zwarte Zusters is door het collegie goedgekeurd.

TITEL VI

OPENBAAR ONDERWIJS

Lager onderwijs.

Sedert het laatste verslag hebben verschillende wijzigingen in het onderwijzend personeel plaats gehad.

Twee gediplomeerde hulponderwijzeressen bij de stads meisjesschool die eene tusschentijdige benoeming van den heere principalen opziener hadden, zijn bij ministerieel besluit bepaaldelijk in hunne betrekkingen bevestigd.

Eene andere hulponderwijzeres heeft haar ontslag gegeven en is insgelijks van ambtswege door eene andere tusschentijdige vervangen.

Bij ministerieel besluit is een hulponderwijzer benoemd bij de jongens gemeenteschool op Lisp.

Gedurende het afgelopen schooljaar werden de gemeentescholen bijgewoond als volgt :

Meisjesschool intra-muros, 199 leerlingen	199
Oefenschool voor jongens	170
Jongensschool Hagenbroek, waaronder 4 betalende	26
Meisjesschool, idem, waaronder 1 betalende	20
Jongensschool, Lisp, waaronder 7 betalende	58
Meisjesschool, idem, waarvan 1 betalende	33

De vrije lagere scholen werden bezocht als volgt :

Katholieke jongensschool, intra-muros, 512 leerlingen	512
Idem op het Voorgeburcht, Lisp	105
Katholieke meisjesschool, intra-muros	526
Idem op het Voorgeburcht Lisp	150
Arme Claren Colettien (meisjesschool)	106

Het onderwijs in deze scholen is kosteloos.

De betalende scholen zijn de volgende :

Onderwijsgesticht van den heer Dhooghe (jongens)	120
Idem inwonende leerlingen	13
Ursulinen klooster (meisjes)	86
Idem inwonende leerlingen.	190
School op den bijvang Lachenen	47
Meisjesschool intra-muros. (Gesticht Pasquasy)	203

Eene kostelooze Zondagschool bestuurd door de religieuzen Ursulinnen telde 345 leerlingen van het vrouwelijk geslacht.

BEWAARSCHOOL.

De bewaarschool is bij ministerieel besluit aan de stads meisjesschool gevoegd.

Eene nieuwe inrichting en wijzigingen in de jaarwedden zijn hiervan het gevolg geweest.

Dezelve telde 160 leerlingen waarvan 84 van het mannelijk en 76 van het vrouwelijk geslacht.

SCHOLEN VAN VOLWASSENEN.

De scholen van volwassenen werden bijgewoond als volgt :

Oefenschool (jongens), 120 leerlingen	120
School Lisp, (idem).	28
School Hagenbroek, (idem)	20
Meisjesschool (intra muros)	20
School Lisp	11
School Hagenbroek.	7

NORMAALSCHOOL.

135 Leerlingen woonden de verschillende leergangen der normaalschool gedurende het afgelopen schooljaar bij.

Deze leergangen, in drie klassen verdeeld, telden :

Eerste studiejaar, leerlingen	55
Tweede »	46
Derde »	34

Bij het uitgangsexamen werden 31 leerlingen gediplomeerd,
te weten :

Van den eersten graad, leerlingen	5
Van den tweeden "	15
Van den derden "	11

43 Nieuwe leerlingen werden tot het eerste studiejaar
aangenomen.

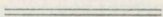
MIDDELBARE SCHOOL.

De Staats middelbare school werd gedurende het afgelopen
dienstjaar bijgewoond door 165 leerlingen, verdeeld als volgt :

Humaniteiten, leerlingen	5
Middelbare school	28
Voorbereidende afdeling.	133

Het Sint Gummarus collegie telde op hetzelfde tijdstip
116 leerlingen.

De stedelijke raad is van wege het Staatsbestuur gelast
geweest met het onderzoek van inrichting eener middelbare
school voor meisjes.

TITEL VII

SCHOONE KUNSTEN. WETENSCHAPPEN EN LETTEREN

Schoone kunsten, academiën van schoone kunsten. —

*Bijzondere scholen van teekenkunde, schilderkunst,
plaatsnede, beeldhouwkunst, enz. — Museums. —*

Bijzondere kunstverzamelingen. —

Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. — Monumenten. —

*Conservatoriums. — Muziekscholen, muziek- en
tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak
en uitspanning. — Openbare feesten.*

Wij stippen met genoegen aan dat onze school van teeken-
en bouwkunde voortdurend in bloei toeneemt, dank aan den
ijver welken het onderwijzend personeel aan den dag legt.

Gedurende het afgelopen schooljaar woonden de volgende
leerlingen de lessen bij :

WINTERLEERGANGEN.

Oude leerlingen	220
Nieuwe leerlingen	175
Klas van bouwkunde	76
	471

ZOMERLEERGANGEN.

Oude leerlingen	97
Nieuwe leerlingen	29
Leerlingen der bouwkunde	58
	184

Tusschen het eerste getal bevonden zich 165 leerlingen toehoorende aan 36 verschillende gemeenten der provincie en tusschen het tweede 130 leerlingen aan 32 gemeenten toehoorende.

Uit bovengenoemde opgaven blijkt dat een groot aantal jongelingen van vreemde plaatsen het kosteloos onderwijs, benevens die der stad, in onze school ontvangen.

Het onderwijs wordt steeds voortgezet volgens het officieel programma. Men beijvert zich om de leeraars den waren vooruitgang der school ter harte te doen nemen en te bevorderen. Eene nieuwe leergang van boetseerkunde door de gemeenteraad bevolen, zal met het hernemen der lessen ingevoerd worden.

Met de toepassing op de nijverheid van schilder- en teekenkunde is dit jaar een begin gemaakt en zijn de leerlingen welke op de hoogte gekomen waren om hieraan deel te nemen onderwezen in het schilderen naar pleister en borstbeelden, het schilderen naar pleister en sieraden en het schilderen naar bloemen en vruchten.

Ook is men begonnen met eene proef te nemen in de hout- en marmerschildering; de leerlingen welke zouden wenschen zich in deze kunst te beoefenen, zullen thans niet meer verplicht zijn dezelve in eene andere stad aan te leeren.

De jury gelast met de beoordeeling der prijskampen heeft eenpariglijk zijne hooge tevredenheid uitgedrukt over het geheel der ingezonden samenstellingen en het getal belooningen vermeerderd welke jaarlijks door het Staatsbestuur worden toegekend.

Een der leerlingen die zich op eene buitengewone wijze in de prijskampen heeft onderscheiden, heeft van wege het stadsbestuur eene bijzondere belooning ontvangen.

Gedurende het afgelopen dienstjaar heeft het bestuur noch het onderwijzend personeel, eenige veranderingen ondergaan.

De muziek- en tooneelmaatschappijen der stad zijn dezelfde gebleven.

De feesten ter gelegenheid der 50ste verjaring onzer onafhankelijkheid hebben in den loop van den laatsten zomer plaats gehad.

Buiten de verschillende prijskampen voor welke de stad toelagen verleende, zijn dezelve gesloten met een groot festival voor muziek- en zangmaatschappijen, aan hetwelk 70 maatschappijen deelnamen.

Stads-volksboekery.

Gedurende het afgelopen jaar 1880—1881, zijn er in de stads-volksboekery 6935 boekdeelen in lezing aan huis gegeven, te weten :

1880	Maand	September	.	.	.	.	.	739
"	"	October	.	.	.	.	.	930
"	"	November	.	.	.	.	.	1006
"	"	December	.	.	.	.	.	963
1881	"	Januari.	.	.	.	.	.	451
"	"	Februari	.	.	.	.	.	1140
"	"	Meert	.	.	.	.	.	1038
"	"	April en Mei.	.	.	.	.	.	668
Te samen								6935

Verdeeld als volgt :

Ingebeelde en reisverhalen	.	.	.	.	.	5910
Geschiedenis en aardrijkskunde	.	.	.	.	.	670
Verskillende werken	.	.	.	.	.	355
Te samen						6935

De vermindering, gedurende de maanden December en Januari bevestigd, spruit voort uit de tijdelijke sluiting die noodzakelijk is geweest voor de verplaatsing der boekery naar een ander ruimer lokaal in de Schoolstraat, alwaar zij thans uitmuntend is ingericht, zoowel onder het oogpunt van

ruimte als van luchtigheid en gemak. De werken kunnen hier behoorlijk uitgestald worden en zullen gevolgentlijk van opeenhooping niet meer te lijden hebben.

De boekerij is aan vijf Nederduitsche en drie Fransche tijdschriften ingeschreven.

Verschillende boekwerken, handelende over schoone kunsten, nijverheid, geschiedenis, enz. worden in het lokaal der boekerij gelezen en geraadpleegd.

Sedert de inlevering van het voorgaande verslag, zijn er 92 werken in 106 boekdeelen bijgekomen, te weten :

Door het Staatsbestuur geschonken	59
Gekocht	46
Door bijzondere geschonken	1
Te samen	106

Het Staatsbestuur zendt ons voortdurend werken toe, zoo-
wel voor de volksboekerij, als voor die der stad.

De werken van Conscience, Ecrevisse en die der gebroeders Snieders, zijn door de talrijke lezingen dusdanig versleten en onbruikbaar geworden, dat de noodzakelijkheid dringend vereischt dezelve te hernieuwen.

In uitvoering van het reglement der stads-bibliotheek, ver-
gadert de commissie maandelijks, ten einde zich met den keus
en de bewaring der boeken onledig te houden, alsook met
al wat den bloei en den vooruitgang der boekerij betreft.

TITEL VIII

GEZONDHEIDSLEER EN OPENBARE GEZONDHEID.

Plaatselijke geneeskundige commissie.

De gezondheids-toestand der stad is zeer voldoende geweest en geene buitengewone gevallen van ziekten hebben zich voorgedaan.

Door de zorgen van het comiteit van koepokinenting zijn in het afgelopen jaar 250 kosteloze inentingen gedaan.

Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas.

De onderaardsche waterloop welke op de Kolveniersvest en het Mechelsch Nieuwland is gelegd en in verband staat met degene der Karthuizers- en Capucienen vesten, stelt eenen rechtstreekschen afloop daar der waters uit deze volkrijke streken en zal derhalve veel tot de gezondmaking dier bijdragen.

In de Huibrechtstraat, gedeelte begrepen tusschen de Wijngaard- en Vredenbergstraten, is insgelijks eenen onderaardschen waterloop gelegd en verbonden aan dengene dezer laatste straat, verzekert zij den regelmatigen afloop in de rivier.

Al deze riolen zijn van vergaarputten voorzien welke de reiniging derzelve vergemakkelijken.

*Onheilen en rampen,
(onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.)*

In het verslag van verleden jaar hebben wij de overstromingen aangestipt aan welke verschillende straten der stad nog aanhoudend blootgesteld waren.

Dit jaar hebben deze overstromingen een karakter van openbaar onheil genomen.

Niet alleen een groot gedeelte der stadsstraten, maar een uitgestrekt gedeelte van den bijvang en wel bijzonder den Berlaer- en Kesselschen steenweg, de Spekkestraat, den Neerloop en een groot gedeelte van den Mechelschen steenweg, zijn gedurende verschillende dagen en op herhaalde tijdstippen overstroomd geweest en hebben aanzienlijke schade geleden, schade voor welke het staatsbestuur gedeeltelijke vergoedingen heeft verleend. Verschillende inschrijvingen en liefdadige feesten door maatschappijen in voordeel der overstroomden gegeven, hebben, met de gelden door den heer Gouverneur der provincie gezonden, veel bijgedragen tot leniging der geleden verliezen.

Tot hiertoe is tijdens de overstromingen nog geen gebruik gemaakt van de afsluitingswerken. Er bestaat gegronde vrees dat de behandeling dier werken aan zekere moeielijkheden is onderworpen, welke het nut ervan ten grooten deele verijdelen. Het gemeentebestuur heeft niet opgehouden dien staat van zaken aan het staatsbestuur mede te deelen, zonder nochtans gevolg aan zijne rechtmatige eischen te bekomen.

Wij koesteren de hoop dat het hooger bestuur maatregelen neme om onze stad bepaaldelijk van overstromingen te vrijwaren, en zullen niet nalaten de gegronde klachten onzer ingezetenen bij wien het behoort, te ondersteunen.

TITEL IX

OPENBARE VEILIGHEID, JUSTICIE EN GEVANGENISSEN

Policie : inrichting en personeel, verordeningen en reglementen.

De kommissaris en de politiebeambten kwijten zich goed van hunne plichten en dragen veel toe tot de veiligheid der stad.

De nachtwachten welke des winters worden ingericht blijven voortdurend aan de inrichting van den policiedienst veel nut bewijzen en verzekeren de rust en veiligheid der bevolking.

Aanhoudingen, misdaden, misdrijven en overtredingen.

Sedert den 1sten September 1880 tot en met 1 September 1881, zijn de volgende aanhoudingen, misdaden, misdrijven en overtredingen bestatigd :

Poging tot diefstal	3
Eenvoudige diefstallen	34
Zware "	2
Huisdieften	2
Vrijwillige slagen	55
Slagen en kneuzingen	43
Brandrampen	3
Aftruggelarij	4
Smaadwoorden jegens de politie	33
Misbruik van vertrouwen	7
Eenvoudige scheldwoorden	10

Over te dragen. 197

	Overdracht	197
Grove scheldwoorden	.	7
Laster	.	7
Eerrooverij	.	8
Aanslag op de zeden	.	7
Zware bedreigingen	.	7
Opstand tegen de agenten der openbare macht	.	12
Schade aan onroerende goederen	.	15
Braak aan afsluiting	.	13
Landlooperij	.	30
Overtredingen op het sluiten der herbergen	.	21
Overtredingen voor nachtstoornis.	.	26
Toevallige drenkelingen.	.	5
Onwettig bedrijf van geneeskunde	.	1
Lichte mishandelingen	.	27
Banbreuk.	.	13
Nachtelijke aanrandingen	.	2
Jachtovertredingen	.	3
Vruchtafdrijving	.	1
Brandstichting	.	1
Vrijwillige verwondingen	.	1
Verkrachting	.	1
Toevallige dood	.	1
Schriftvervalschingen	.	2
Verhelingen	.	2
Strooperij.	.	4
Verschiedende overtredingen	.	183
	Geheel.	683

Aan verschillende personen onzer stad zijn belooningen toegekend voor daden van moed en zelfopoffering, namentlijk :

MM. Van den Bosch, Trophinus en Crokaerts, Melchior; medaliën van 2^e klas.

MM. Alpaerts, Prosper; Bosschaerts, Joannes Cornelius; Goyvaerts, Dionysius; Hoefkens, Laurentius; Van den Bosch, Prosper, zoon; Van Rillaer, Franciscus; Nelis, Constantinus, en Cerstiaens, Cleophas; medaliën van 3^e klas.

Eervolle meldingen werden toegestaan aan De Voeght Jacobus, en Vennekens Augustus Theophilus, welke laatste uit hoofde zijner jonge jaren (16 jaar), nog eene lijfrent van 25 franken op de spaarkas was vergund.

Twee werklieden, de genaamden Joris en Verhaegen bekwamen de werkmans-medalie van 2^e klas, voor lange en trouwe diensten.

*Gevang en gemeente opsluitingsplaats. — Maatregelen
tegen brandgevaar.*

Een nieuw lokaal voor het plaatsens der brandblusmiddelen met woning voor den opzichter is tot stand gekomen, en is dermate ingericht dat de voorwerpen tot dien dienst bestemd tot eene gemakkelijke behandeling zijn ingericht, en met allen mogelijken spoed naar de plaats des onheils kunnen vervoerd worden.

De oude bergplaats der brandspuiten is thans ingericht voor een soephuis en woning voor eenen politieagent.

Nieuw vrederecht.

De werken van het nieuwe vrederecht zijn voltrokken en hetzelfde is thans op eene volmaakte wijze ingericht die aan alle vereischten van den dienst beantwoordt.

Tot hiertoe is er over de lokalen nog niet beschikt die vroeger ten stads raadhuize ten dienste van het vrederecht waren.

Reispassen. — Werkmans en dienstboden boekjes.

Gedurende het jaar 1880 zijn er 12 nieuwe werkmansboekjes uitgegeven.

De aflevering derzelve geschiedt ingevolge de wettelijke bepalingen en men houdt de hand op de regelmatige overschrijvingen.

Geene overtredingen zijn bestatigd geworden; de weinig ontstane moeielijkheden zijn in der minne kunnen vereffend worden.

Het afleveren van boekjes aan de dienstboden wordt hier niet gevolgd.

TITEL X

BURGERWACHT. MILICIE, BEZETTING.

Burgerwacht, krijgsmilitie.

253 Jongelingen zijn voor de lichte der nationale milicie voor het jaar 1881 ingeschreven :

105 Behoorden tot de uitgestelde der klassen van 1878, 1879 en 1880.

148 Nieuwe ingeschrevene.

Het laagste nummer der loting was het nummer 106.

De milicieraad heeft 140 lotelingen vrijgesteld of bepaald afgekeurd.

Er werden bij de bestendige Deputatie van den Provincialen raad en den herzieningsraad elf beroepen tegen negentien dier beslissingen ingediend en tegen de aanduiding van dienst van tien milicianen werd beroep aangelegd; acht dier lotelingen werden om verschillende redenen vrijgesteld.

Het aandeel der te leveren manschappen voor het jaar 1881 beliep 39 man.

De graad van onderwijs der nieuw ingeschrevene lotelingen was als volgt :

Kunnende lezen, schrijven en rekenen	.	.	.	.	92
Alleen lezen en schrijven	.	.	.	.	38
Ongeleerd	.	.	.	.	18

De jaarlijksche oogenschouw of *revue* heeft regelmatig voor den commandant van het militaire district plaats.

Bezetting : kazerneering. — Militaire inkwartieringen.

De bezetting der stad heeft geene verandering ondergaan en bestaat heden uit : de dépôts van het 8e, 11e en 12e linieregimenten en eene afdeeling artillerie gelast met den onderhoud van het materieel.

De militaire genie houdt zich op dit oogenblik onledig met het daarstellen der noodige gebouwen voor de kazerneering van twee batterijen rijdende artillerie en eene aanvraag is aan het stedelijk bestuur gedaan om eene exercietieplein van ongeveer zeven hectaren aan te duiden en ter beschikking der militaire overheid te stellen.

De werken van het fort zijn voltrokken; alleenlijk zullen aldaar nog militaire gebouwen voor de kazernering der troepen dienen opgericht te worden.

Niettegenstaande het plaatselijk bestuur ter beschikking der militaire overheid groote lokalen stelt voor het inkwartieren der milicianen die jaarlijks ingelijfd worden, heeft de burgerij gedurende het afgelopen jaar aan 1644 manschappen en 27 officieren logist verschaft.

De beste verstandhouding heerscht tusschen de burgerlijke en militaire overheden.

TITEL XI

OPENBARE BELASTINGEN

Grondlasten.

KADASTER.

De cadastrale inkomst van al de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad beliep in 1880 tot . . . fr. 748330,59

AANDEEL.

Het aandeel der grondbelasting voor het dienstjaar 1880, in 1248 artikelen verdeeld, is ten voordeele van den Staat bepaald ter somme van fr. 52383,12

IN OPCIENTIEMEN.

A. Ten voordeele der provincie . . .	fr. 6285,96
B. Ten voordeele der gemeente . . .	" 26725,32
Totaal.	fr. 85394,40

Personeele belastingen.

GETAL BELASTINGSCHULDIGEN.

De artikels aan de personeele belasting onderworpen, die op de verschillende rollen van 1880 werden gebracht, beloopt tot 1864.

BELOOP DER ROLLEN (PERSONEEL).

Hoofdsom	fr.	41599,75
----------	-----	----------

OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat	fr.	6238,25
B. Ten voordeele der provincie	"	4991,86
C. Ten voordeele der gemeente	"	19135,42
Totaal.	fr.	78965,28

De huurwaarde komt voor in de hoofdsom der personeele belasting hierboven gemeld, ten bedrage van	fr.	14172,10
De deuren en vensters voor	"	18189,40
Het mobiliair voor	"	5442,47
De dienstboden voor	"	2678,62
De paarden voor	"	1160,00
Totaal.	fr.	41642,59

Belastingen der patenten.

GETAL EN KLASSEERING DER PATENTSCHULDIGEN.

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1880 bevatten 1644 artikels.

BELOOP DER ROLLEN.

Het cijfer in principaal der patentrollen, voor het dienstjaar 1880, beloopt tot.	fr.	14044,88
---	-----	----------

OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat	fr.	2808,05
B. Ten voordeele der provincie	"	342,62
C. Ten voordeele der gemeente	"	1544,87
Totaal.	fr.	19240,42

Provinciale belastingen.

De rollen voor 1880 bevatten :

575 Houders van honden.
372 Verkoopers van sterke dranken.
80 " van tabak en cigaren.

In opbrengst dier verschillende belastingen beliep als volgt :

Opbrengst der belastingen op de honden	fr.	2467,00
" " op den verkoop		
van sterke dranken	"	7112,52
Opbrengst der belasting op den verkoop van tabak	"	1042,50
Totaal.	"	10622,02

Accijnsen.

De accijnsrechten te onzer stede ingevorderd gedurende het jaar 1880, be-
loopen tot fr. 192195,48

Stedelijke en provinciale belasting op de honden.

Zie hierboven (provinciale belastingen).

Het aandeel der stad voor het dienstjaar 1880 is door de
deputatie vastgesteld op fr. 574,95.

Ontlastingen.

De zetting der verschillende belastingen, zoo rechtstreeksche
als provinciale gedurende het jaar 1880, heeft tot elf reclamen
aanleiding gegeven.

TITEL XII

OPENBARE WERKEN

Groote en kleine wegenis.

Sedert het laatste verslag zijn verscheidene belangrijke werken verricht geworden.

De stads volksbibliotheek, van welker lokalen wij meermalen de ontoereikendheid hebben doen uitschijnen, is verplaatst in de bovenverdiepingen der Bewaarschool, en biedt door de uitgestrektheid der lokalen alle gemak voor de talrijke personen die dezelve bezoeken.

Het vorig lokaal der bibliotheek is thans voor bureel van den politie kommissaris met verdere afhankelijkheden ingericht.

De steeds toenemende bezoekers der openbare zwemplaats hebben de vergrooting van het zwemhuisje noodzakelijk gemaakt. De inrichting der zwemplaats heeft niet alleen voor doel den gezondheidstoestand onzer ingezetenen te bevoordeelen maar heeft een einde gesteld aan de ongelukken die schier jaarlijks door het zwemmen op andere plaatsen voorvielen.

Eene andere verbetering is insgelijks tot stand gekomen, namentlijk het verplaatsen der brandblusmiddelen in het oud biervoedershuis, thans gebruikt voor den verkoop der goedkoopste soep. Eene woning voor den opzichter der brandspuiten is aan dezelve gevoegd en den dienst dermate ingericht dat dezelve aan alle eischen zal beantwoorden.

De vorige bergplaats der brandspuiten op het Oud Kerkhof is thans aangelegd voor den verkoop der goedkoepe soep; eene woning voor eenen politie-agent is aan hetzelfde gevoegd.

Niettegenstaande dringende en herhaalde vragen heeft het hooger bestuur nog geen gevolg gegeven aan het ontwerp van steenweg in het gehucht Hagenbroek en blijft dit volkrijk gedeelte onzer stad van eene goede en gebruikbare wegenis verstoken.

Het is te hopen dat onze herhaalde vragen eindelijk de goedkeuring van de hoogere overheid zullen bekomen.

Ten gevolge der overstromingen hebben de werken van den steenweg buiten de Mollpoort groote schade ondergaan en tot buitengewone onkosten aanleiding gegeven.

Verdeeling der gaz. — Openbare verlichting.

De fabrikatie der gaz in het stedelijk gesticht is gedurende het afgelopen jaar geweest van 162420 kubieke meters.

Vergeleken met de fabrikatie van het vorig jaar is er eene vermeerdering van 70 kubieke meters.

De gemeenteraad, in zitting van 19 Maart laatst, den prijs van verkoop met *twintig* ten honderd verminderd hebbende, doet alles eene spoedige vermeerdering in het gebruik voorzien.

Ten gevolge dezer wijziging zijn thans de prijzen als volgt gesteld :

24 Centiemen voor een verbruik beneden de 3000 kubieke meters.

23 Centiemen voor een verbruik van 3 tot 8000 kubieke meters.

22 Centiemen voor een verbruik van meer dan 8000 kubieke meters.

Het nieuwe tarief is met 1 Mei in voege gesteld.

De overstromingen van verleden winter hebben de ontoereikendheid der syphons bewezen; ten einde dien hinderpaal te overkomen zijn er vergaarbakken in gegoten ijzer op verschillende plaatsen gesteld.

Het getal bekken in gebruik beloopt thans tot 2185 hetwelk eene vermeerdering van 136 bekken met het vorig jaar daarstelt.

Gedurende het afgeloopen dienstjaar beliepen :

De ontvangsten van het gaz-gesticht ter somme van	fr.	40277,60
De uitgaven ter somme van	"	22751,95
Gevende een batig slot van		fr. 17525,65

Zooals in vorige jaren heeft het gesticht in handen van den gemeenteontvanger eene som gestort van fr. 15000.

Niettegenstaande de vroegere vermindering in het verbruik der gaz, ten gevolge van den goedkoop prijs der petrololie en de aangenomene wijzigingen in den prijs van verkoop, verkeert de geldelijke toestand van het gesticht in eenen zeer voorspoedigen toestand en beloopt het kapitaal, zoo in gelden als in betaalde koopmansschappen, ten beloope van fr. 75842,29.

Wij moeten dezen voortdurenden welstand toeschrijven deels aan den bestuurder voor de stiptheid in zijn beheer, deels aan de besturende commissie welke niets verwaasloost wat in het belang van het gesticht kan tot stand gebracht worden.

Hallen en markten.

Gedurende het afgeloopen jaar werden de volgende hoeveelheden granen op de markten aangeboden en verkocht, te weten :

TE KOOP AANGEBODEN.		VERKOCHT.	
Tarwe	186 hectoliters.	168 hectoliters.	
Rogge	1890 "	1590 "	
Boekweit	12 "	12 "	
Haver	1948 "	1499 "	
Totaal	4036	3269	

Op de wekelijksche botermarkt in kuipen, werden verkocht 89456 kilogrammen, hetgeen insgelijks eene vermindering van 54962 kilogrammen daarstelt.

De markt van jonge kalveren bestatigt eenen verkoop van 1916½ stuks; 6328 varkens werden ter veiling aangeboden.

De vischmijn neemt steeds in belangrijkheid toe; gedurende het jaar 1880 waren er 405 mijnen die eene bruto som van fr. 11949,30 hebben opgebracht.

De zuivere opbrengst der verschillende meet-, weegloon en plaatsgelden, beliep in het jaar 1880, als volgt :

Voor de graanmarkt	fr.	142,94
" botermarkt	"	1391,25
" kalverenmarkt	"	658,25
" dagelijksche markt	"	1857,60
" kaairechten	"	800,66
Voor het ruimen der privaten	"	725,08
	Totaal fr.	5575,78

Opening van nieuwe plaatsen en straten. — Onteigeningen.

Eene aanvraag gedaan zijnde om in de verlenging der Molenstraat huizen te bouwen, is aldaar eene wijziging van wegenis daargesteld en zal dit gedeelte der straat welhaast tot aan de stads wandeling bebouwd zijn.

Van eenen anderen kant zijn de loten van den eigendom van het bestuur van gast- en godshuizen, ter plaatse den Kluizendijk, van huizen voorzien, hetgeen aan dit gedeelte de stad eene bijzondere levendigheid heeft gegeven.

Openbare wandelingen, bokwerken, kruidtuin, enz.

Zonder bijzondere aanmerking.

*Bijzondere gebouwen; toepassing der reglementen van politie
op het bouwen.*

In den loop van het jaar 1880, zijn de volgende toela-
tingen afgeleverd :

Nieuwe gebouwen op onbebouwdé gronden	.	.	38 huizen.
Geheele herbouwingen van woningen	.	.	17 "
Gedeeltelijke herstellingen	.	.	30 "

TITEL XIII

NIJVERHEID, KOOPHANDEL, LANDBOUW

*Nijverheidsgestichten, stoomtuigen, goedkeuringen. —
Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuisen. —
Onderzoeken de commodo et incommodo.*

In ons vorig verslag meldden wij dat verschillende onzer nijverheidsgestichten aan de nationale tentoonstelling van Brussel hebben deelgenomen.

Eenige dier nijveraars hebben, persoonlijk en ook voor hunne werklieden, belooningen ontvangen.

De heer Crols-Reyniers, fabrikant in geborduurde en andere kanten, heeft de Leopold's orde bekomen.

Twee werklieden, de genaamde Peeters en De Hondt van het zijdefabriek van Mr Edmond Duysters, bekwamen de werkmans-decoratie van 2e klas.

In de landbouwtentoonstelling vielen verschillende eereteekens ten deel aan ingezetenen onzer stad.

De heer Simons, Cornelius bekwam de 1e klas, en de heeren Bellekens, Jan Baptist, Janssens, Ivo, Peirsman, Eugénus, Van Dessel, Joannes en Vloeberghs, Pieter Frans de 2de klas.

Deze eereteekens zijn met de noodige plecht aan de belanghebbenden uitgedeeld.

Onze stad telt twintig nijverheidsgestichten welke met stoom bewogen worden. Onder deze telt men eene suikerfabriek, eene steenbakkerij, een stijfselfabriek, een fabriek van koperen muziekinstrumenten, eene fabriek van geborduurde kanten, twee fabrieken van borstelhouten, eene olieslagerij, twee brouwerijen, eene boek-

drukkerij, eene geneverstokerij, eene bitterpeënbranderij, drie graan- en bloemmolens, eene zagerij, eene mouterij, eene schoenmakerij en eene fabriek van meststoffen.

Al deze gestichten zijn in eenen behoorlijken staat van welzijn; dezelfde inlichtingen kunnen gegeven worden voor de andere nijverheidsgestichten der stad.

Ook verkeert de handeldrijvende bevolking in eenen tame-lijk voordeeligen welstand; er is slechts eene bankbreuk door de rechtbank uitgesproken.

Voor de volgende aanvragen zijn de onderzoeken *de com- modo et incommodo* gebeurd, als volgt :

Smederijen	.	.	.	.	.	.	.	.	3
Bakkerijen.	.	.	.	.	.	.	.	.	6
Slachterijen	.	.	.	.	.	.	.	.	6
Vischverkooperijen	.	.	.	.	.	.	.	.	2
Vleeschwinkel	.	.	.	.	.	.	.	.	1
Stoomtuigen	.	.	.	.	.	.	.	.	2
Moerbranderijen	.	.	.	.	.	.	.	.	1

Koophandel. — Beweging der scheepvaart.

339 Schepen komende van het binnenland, van eenen ge- zamentlijken inhoud van 11673 tonnen, zijn gedurende het jaar 1880 de stad binnen gevaren.

Hunne lading bestond uit :

Beet	.	.	.	.	.	.	.	.	5
Hooi	.	.	.	.	.	.	.	.	3
Hout	.	.	.	.	.	.	.	.	3
Kalk	.	.	.	.	.	.	.	.	15
Kasseien	.	.	.	.	.	.	.	.	1
Kolen	.	.	.	.	.	.	.	.	23
Mest	.	.	.	.	.	.	.	.	14
Mosselen	.	.	.	.	.	.	.	.	20
Potaarde	.	.	.	.	.	.	.	.	3
Schors	.	.	.	.	.	.	.	.	11
Steenen	.	.	.	.	.	.	.	.	175
Steengruis	.	.	.	.	.	.	.	.	2
Tarwe, enz.	.	.	.	.	.	.	.	.	7

Over te dragen. 272

	Overdracht	272
Turf		5
Zand		16
Zout		4
Verskillende koopwaren.		42
	Samen.	339

Er werden aan het beetsuikerfabriek gedurende hetzelfde jaar 166 schepen, metende 12890 tonnen, gelost.

*Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. —
Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. —
— Agentschap van levensmiddelen. —
Middenprijs van het vleesch en bijzondere eetwaren.*

Prijzen der granen, op de markt van 24 September laatstleden verkocht :

VERSCHIL van 1880 met 1881.

		IN MEERDER.	IN MINDER.
Tarwe, de hectoliter.	fr. 24,50	5,50	" "
Rogge "	" 17,83	2,25	" "
Boekweit "	" 15,00	" "	" "
Haver "	" 9,21	0,64	" "
Aardappelen de 100 kilos	" 6,50	" "	0,50
Boter de kilo	" 2,88		0,30

De volgende week was de prijs van het roggenbrood aan fr. 0,24 de kilo.

De vleeschprijzen waren :

Ossenvleesch	fr.	1,90
Koe- en vaarzenvleesch	"	1,70
Kalfsvleesch	"	2,10
Schapenvleesch	"	2,00
Varkenvleesch	"	1,60
Spek	"	1,70

Landbouw.

De graanoogst in het algemeen moet als middelmatig aanzien worden.

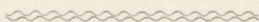
De aardappelen waren goed gelukt en het hooi overvloedig.

De haver en de toemaat hebben door de overstromingen veel geleden en zijn met moeite en in slechte hoedanigheid geoogst.

TITEL XIV

VERSCHILLENDE VOORWERPEN

Zonder aanmerking.

Het tegenwoordig verslag is opgemaakt in zitting van het Collegie van Burgemeester en Schepenen op 30 September 1881; er zal aan den gemeenteraad lezing van gegeven worden in zijne openbare en verplichtende zitting van 3 October aanstaande.

Het Collegie van Burgemeester en Schepenen,

Bij bevel :
De Secretaris,
GISLAIN.

De Burgemeester,
FL. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL

TITEL I.

Bevolking.

	BLADZ.
Staat der bevolking	7
Beweging van den burgerlijken stand. — Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen van 1879-1880	8
Verandering van woning	11
Inboorlingschap	11

TITEL II.

Gemeentebestuur.

Gemeenteraad	12
Collegie van burgemeester en schepenen	20
Kiezerslijsten. — Lijst der jury. — Kiezingen	20
Beweging der bestuurlijke zaken	22
Stedelijk archief.	22
Gemeentegoederen	22
Aankopen, verkooping, verwisselingen	22

TITEL III.

Geldwezen der gemeente.

— *Ontleding der stadsrekening van 1880.*

Gewone en buitengewone uitgaven.	
A. Gewone	23
B. Buitengewone	23
Gewone en buitengewone ontvangsten.	
A. Gewone	24
B. Buitengewone	25
C. Buurtwegen. — Onderhoud	25
Rekenplichtigheid.	
Begrotingsstaat	25

TITEL IV.

Liefdadige gestichten.

Bureel van weldadigheid.

Roerende en onroerende goederen	26
Giften en legaten	26
Aankopen, verkooping, verwisselingen	26
Afleg en wederaanleg van kapitalen	27
Rekendienst	27
Statistiek der behoefte gedurende het jaar 1880	27
Uitdeelingen en onderstand gedurende het jaar 1880	28

Gast- en godshuizen.

Bestuur	28
Roerende en onroerende goederen	29
Giften en legaten	29
Aankopen, verkooping, verwisselingen	30
Afleg en wederaanleg van kapitalen	30
Rekendienst	30
Statistiek van de godshuizen der ouderlingen, weezen, enz.	31
Berg van bermhertigheid. — Werkzaamheden	31
Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden, genootschappen van onderlingen bijstand	34
Bijzondere liefdadige instellingen, tentoonstellingen van kunstvoorwerpen, enz., om de behoefte ter hulp te komen	35
Geneeskundige dienst	35

TITEL V.

Katholieke eeredienst.

Geestelijkheid.

Kerken en pastorijen	36
Kerkfabrieken	37
Rekenwezen	38
Giften en legaten	39

TITEL VI.

Openbaar onderwijs.

Lager onderwijs.

Gemeentescholen van het lager onderwijs	41
Vrije lagere scholen	41

Bewaarschool	42
Scholen van volwassenen	42
Normaalschool van den staat	42
Middelbare school	43

TITEL VII.

Schoone kunsten, wetenschappen en letteren.

Schoone kunsten, academiën van schoone kunsten. — Bijzondere scholen van teekenkunde, schilderkunst, plaatsnede, beeldhouwkunst, enz. — Museums. — Bijzondere kunstverzamelingen. — Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. — Monumenten. — Conservatoriums. — Muziekscholen, muziek- en tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak en uitspanning. — Openbare feesten	44
Stads-volksboekerij	46

TITEL VIII.

Gezondheidsleer en openbare gezondheid.

Plaatselijke geneeskundige commissie	48
Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas	48
Onheilen en rampen (onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.).	49

TITEL IX.

Openbare veiligheid, justitie en gevangenis.

Policie : inrichting en personeel, verordeningen en reglementen .	50
Aanhoudingen, misdaden, misdrijven en overtredingen	50
Gevang en gemeente opsluitingsplaats. — Maatregelen tegen brandgevaar	52
Nieuw vrederecht	52
Reispassen. — Werkmans en dienstboden boekjes	52

TITEL X.

Burgerwacht, milicie, bezetting.

Burgerwacht. — Krijgsdienst	53
Bezetting : kazerneering, — Militaire inkwartieringen	54

TITEL XI.

Openbare belastingen.

Grondlasten.	
Kadaster	55
Aandeel	55
Personeele belastingen.	
Getal belastingschuldigen	55
Beloop der rollen (personeel)	56
Belastingen der patenten.	
Getal en klasseering der patentschuldigen	56
Beloop der rollen	56
Provinciale belastingen	57
Accijnsen	57
Stedelijke en provinciale belasting op de honden	57
Ontlastingen	57

TITEL XII.

Openbare werken.

Groote en kleine wegenis	58
Verdeeling der gaz. — Openbare verlichting	59
Hallen en markten	60
Opening van nieuwe plaatsen en straten. — Onteigeningen	61
Openbare wandelingen, bolwerken, kruidtuin, enz.	61
Bijzondere gebouwen, toepassing der reglementen van politie op het bouwen	62

TITEL XIII.

Nijverheid, koophandel en landbouw.

Nijverheidsgestichten, stoomtuigen, goedkeuringen. — Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuiizen. — Onderzoeken de comodo et incommodo	63
Koophandel. — Beweging der scheepvaart	64
Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. — Agentschap van levensmiddelen. — Middenprijs van het vleesch en de bijzondere eetwaren	65
Landbouw	65

TITEL XIV.

<i>Verschillende voorwerpen.</i>	66
----------------------------------	----